

MINDSZENT-SZEGVÁR

ÉS VIDÉKE.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr.
Negyed évre 1 frt — kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szerkesztési részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyilatéeri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl.

Választás után.

Megválasztottuk a vármegyére a négy bizottsági tagot és ezzel a minden választást megelőző vihar elcsendesedett, a küzdelmek lezajlottak. A pártok, melyek egymás ellen küzdöttek, nem tehetnek egyebet, minthogy bele nyugodjanak a megváltozhatatlan tényekbe és újra a csendesebb munka után lássanak.

Mi azonban mielőtt teljesen napirendre térnénk ezen választások felett, kötelességet vélünk teljesíteni azzal, ha az ezen választásból levont tanulságot okulás céljából a választó közönség elé terjesztjük.

Menten minden személyes ellen- vagy rokonszenvtől, higgadtan, tárgyilagosan óhajtunk e tárgyal foglalkozni és azért szükséges, hogy a helyzetet teljesen megvilágíthassuk, a legapróbb részletekre is kiterjeszkednünk.

Elején kezdve a dolgot, a legbiztosabb forrásokból vett értesüléseink alapján jelenthetjük, hogy az általános közhangulat első sorban is oda irányult, hogy — tekintettel a legutóbbi vármegyegyűlésen az állítólagos parlamenti obstrukció ellen hozott hirhedt határozat miatt elkecseregve — csakis 48-as párti embereket fog törvényhatósági bizottsági tagokul megválasztani.

Nem bocsájtjuk annak részletezésébe, vagy bírálatába, hogy vajjon mennyiben jogosult az ilyen választásokba az országos pártpolitikát belevonni, hol első sorban is a vármegye és községek érdekeinek kellene a főszerepet játszani csak konstatálni kívánjuk azt a tényt, hogy a megye legutóbbi határozatával nagyon is bele ment a pártpolitikába és így a 48-as pártok hasonlóan eljárni magukat joggal feljogosítottak érezhették,

Ez az egyik tanulság!

„A nép szava Isten szava!” A nép győzött, mert bár pártárványokban küzdtek és egymás ellen, az összes jelöltek a 48-as párthoz tartoztak, természetes tehát, hogy csakis e párt győzhetett.

Ezek előre bocsájtása után reá térhetünk a pártárványok egymás elleni áldatlan és valóban elítélendő küzdelmére.

Hogy ez egy politikai párthoz tartozók egymás elleni küzdelme, úgy a jelen esetben, mint minden alkalommal nem az elvi kérdések alapján folyik, az annál természetesebb mert közöttük semmiféle elvi eltérés nincs. Kossuth-párti 48-asnak mondja magát mindegyik külön-külön, de elkésredettebb harcokat folytatnak egymás ellen, mint a legádázabb ellenségek. Miután tehát elvi különbség nem választja el őket egymástól, még az is, ki a viszo-

nyokkal kevésbé ismeretes, reá jön arra, hogy itt csakis személyi küzdelem folyik a vezéregyéniségek között, még pedig, mint mi tudjuk, a lehető legbrutálisabb módon.

Hogy a választópolgárok mennyire elítélik ezen személyi harcot, bizonyítja az, hogy majdnem 150-en tartózkodtak a szavazástól.

Ez a másik tanulság!

Nem bírták egymást az árnyalatok a most lefolyt választás alkalmával sem legyőzni, mert az egyik árnyalat vezérémbere Szilágyi Ferencz kibukott, míg egy másik emberük 1, mond egy szótöbb séggel jutott be.

Egyforma erők tehát mindketten most, addig, míg az a másfélszáz választópolgár is megúván ezen csunya személyes harcot s telyes erejével bele fog avatkozni ebbe a harcba csak azért, hogy ennek egy és mindenkorra véget vessen és a hibás félt örökre lehetetlenné tegye.

Melyik a hibásabb fél?

Felvetjük önmagunknak e kérdést, hogy a választ meg is adhatjuk reá.

A hibásabb fél szerintünk a Szilágyi Ferencz elnökle alatt álló árnyalat, illetve csakis annak vezetői, kik eddig személyes gyűlöletük által vezéreltetve, minden békeajánlatot visszautasítottak még pedig azzal a határozott kijelentéssel, hogy nekik ez, vagy amaz a személy nem kell.

E párt vezérférjainak szintén tanulságul szolgálhat a most lezajlott választás. Ebből megtanulhatták azt, ha ugyan tanulni akarnának, hogy vége azon szép napoknak, mikor még Mindszent község polgárai úgy táncoltak, ahogy ők fűtyültek.

Nem állítjuk ezzel még azt sem, hogy a multban talán nem jól fűtyültek, vagyis azt, hogy nem a közügy érdekében dolgoztak, küzdöttek, sőt szívesen elismerjük, hogy működésük dicséretes volt mindaddig, míg a személyes bosszúérzet, a vad gyűlölet el nem vakította őket.

Nincs semmi kifogásunk a megválasztott bizottsági tagok ellen. A közbizalom őket küldte Csongrádvármegye tanácskozási termébe Mindszent község képviselőiben, teljesítsék kötelességüket a legjobb belátásuk szerint, mi csak azt óhajtottuk volna, hogy mindkét árnyalat megválasztott tagjai ne egymás ellen küzdve, de együtt tartva jutottak volna oda.

Mindszent község választó polgárai most már ismerik ez elkecseregde küzdelem alapokait és bizonyára már a legközelebb jövőben meg fogja hozni ítéletét. Hogy ezen ítélet milyen lesz, mutatja sokaknak távolmaradása a mostani küzdelemtől és a megjelentek szavazatai, mely-

lyel a Szilágyi Ferencz elnöksége alatti pártnak erkölcsi bukását okozta azzal is, hogy kibuktassa magát az elnököt.

Még nem késő! Győzzék le a személyi gyűlölségeket és az általános érdekeknek rendeljék alá kicsinyes magán érdekeiket. Elvi ellentét nincs. Egyesüljön e két árnyalat, hogy a helyett, hogy az erők így elforgácsolva, az egymás elleni küzdelemben meggyöngítve, egy erős, tömör pártot képezhessenek, hogy a haza, a megye, a község érdekében sikeresen küzdhessenek.

Jó lesz mindezeket addig meggondolni, míg idő van reá, nehogy ha majd a tettek ideje elérkezend, itt egy önmagával meghasonlott, szerteforgácsolt pártot találjon.

D.

A tél.

Unalmas a tél falun még azoknak is, kiknek meleg szobájuk és minden egyéb meg van, de sokkal nagyobb baj az unalomnál az, ha minden hiányuk az, ami a legsükségesebb.

A legnagyobb baj, ha a sivar unalomhoz a legborzasztóbb unalom járul. Az ilyen állapot aztán már valóban kétségbejítő.

Lapunk mult számában ugyan e osim alatt fejtegettem a tél unalmasságát és egyéb bajait a megírtam, hogy ezen bajok orvoslása érdekében némely javaslatokkal leszek bátor előállai. Hát én beváltom ígéretemet abban a reményben, hogy községünk intelligensebb elemei az ügy igazán emberszereteti tendenciáját méltányolva engedni fog eddigi közönyéből és igyekezni fog e terveket meg is valósítani.

Első cikkemben némi párhuzamot vontam az unalom és nyomor között és ez alkalommal habár röviden is ecselettem a nyomort, de hígyják el kedves olvasóink, hogy azt még megközelítőleg sem festettem a maga rideg, borzalmas valóságában.

Vannak itt Mindszerten sokan, kik csak nagyon unatkoznak, de sokkal többen, kik unatkoznak is és nyomorognak is a legnagyobb nélkülözések között. Kísértsük meg mindkét bajt egy csapással legyőzni, de sőt még egy harmadik orzának is tehetünk szolgálatot és pedig: a közművelődésnek.

Alakítsunk első sorban is egy felolvasó társaságot.

En részemről kötelezettség teljesítését ruháznám ezen társaságra és pedig felolvasások tartását az intelligensebb közönség számára.

Az első felolvasást meg lehetne tartani minden hét csütörtökének estéjén, a másikat minden vasárnap este. Az egyik estélyhez a belépti díjját meg lehetne állapítani személyenként 30 krba, a másikat személyenként 5 krba. Mindkét alkalommal befolyandó összegek a helybeli nyomorban szenvedő szegény családok segélyezésére lenne fordítandó, melynek kiosztása e orzából megválasztandó bizottság feladatát képezné.

Nem hiszem, hogy Mindszent község bármely intelligensebb egyéne megtagadná részvételét ezen valóban némes orzelt maga elé tűzött társaság magasatos munkájától. Vannak közöttünk sokan, kik képesek szórakoztató, tudományos, történelmi, avagy társadalmi irányú felolvasások-

nál sikeresen közreműködni és vannak még többben, kik akár emberszeretetük által vezéreltetve, akár pedig az unalom elűzésének vágyából is, — ezen estélyek közönségét fogják képezni. Szóval, nem kételkedem, hogy a csütörtöki estélyek sikere kevés igyekezettel biztosítható.

Kérdésebb a vasárnapi felolvasások sikere, mely esetleg népünk közönyén szenvedhetne hajótörést — mert azt, hogy tanulságos és kellemes népies felolvasások tartására van elég emberünk, az bizonyos. — Legyőzhető azonban a közöny is olyképen, hogy a vasárnapi esték sikerének érdekében némi agitációt kellene kifejteni, sőt egy két felolvasást minden beléptidij nélkül kellene rendezni, melyet így megkedveltetvén, később saját jószántukból fognak a felolvasások meghaladására ösztönölni.

Alakitunk másodsorban egy műkedvelői társulatot, mely esetről-esetre szindarabokat adna elő mérsékelt beléptidijak mellett. A tiszta jövedelem itt is a már említett bizottság rendelkezésére lenne bocsájtandó, ugyancsak a szegények segélyezésére.

Az itt elmondottak mind nagyon könnyen megvalósíthatók és csak egy kevés jó akarat kell hozzá.

Hát ez a jóakarát nem volna meg Mindszent község vezető elemeinél? Az igazi emberszeretet, melyet annyiszor hangoztatunk csak üres frázis?

Ezt lehetetlen elbinni!

Az általam javasoltak elfogadásával és keresztülvitelével elérjük, hogy a tél nem lesz unalmas, a szegényeken kevés áldozathozattal anyagilag segítünk és azokat szellemileg műveljük. Am ha valaki jobb eszmélettel állhat elő, ne késlekedjék, hanem lépjen vele a nyilvánosság elé minél előbb.

Nem említettem eddig azon társadalmi előnyöket, melyeket előmozdítani a javaslatok életbeléptetése hivatva lesz. Ugyan tisztelt olvasók lehet-e képzeli egy másik 10,000 lakosú községet, hol a társadalmi együttélésnek oly kevés nyomára akadnánk, mint Mindszentben? — Bizonyára e tekintetben egyedül állunk. — Javaslatom elfogadása megteremtené a társadalmi életet.

Társadalmilag hasznos lenne még azon okból is a felolvasó társaság megalakítása, mert alkalom adatnék nekünk arra, hogy népünket hazafias felolvasásokkal a hazaszeretet magass-

tos érzetében, vallásos irányu értekezésekkel pedig a szent vallás tanaiban és érzetében megerősítsenek és ezzel már előre is elvonjuk a talajt a szociálisztikus tév-tanok terjesztőinek lába alul.

A szórakozás és közművelődés terjesztése az igazi emberszeretet, hazafini kötelesség teljesítése mindannyian a mellett szólnak, hogy az itt elmondottak magvalósuljanak és már valaha tegyünk is valamit — ne csak beszéljük. Gyimesi.

Megyei választások.

Folyó hó 15-én választották meg megyeszerte a törvényhatósági bizottsági tagokat mindenütt meglehetősen érdeklődés mellett.

Mindszenten, főtisztelendő Keller Lajos választási elnök 9 órakor a választást megnyitotta és elrendelte a bizalmi férfiak megválasztását.

Már a kora reggeli órákban megjelent nagy számu választók elsőb is megválasztották a bizalmi férfiakat. Az első 48-as párt részéről Tary Endrét és Szécsenyi Lukácsot, míg a másik 48-as párt részéről Kovács Imrét és Schönfeld Mihályt. Az előjáróság részéről Fülöp János és Farkas Ferenc esküdtek lettek a személyazonosság igazolásával megbizva. Jegyző: Koncz Lajos.

Elnök kijelenti, hogy a választó helyisébeni tartózkodás csakis a bizalmi férfiaknak, a két hatósági személynek és Diamant Manó lap-szerkesztőnek engedheti meg.

Négy oszlop a folyosón, az őrmester a választási teremben intézték a választóknak az urna elé bocsájtását és mondhatjuk, hogy oly ritka tapintattal, hogy nem akadhatott senki, kinek panaszra lett volna oka. Kezdetül végig — ami nálunk szokatlan — a legnagyobb rend uralkodott.

A szavazók nagy száma még a délelőtti folyamán leszávozott, úgy, hogy d. e. 11 órától d. u. 3 óráig csak néhány választó szavazott le. Ez ideig úgy látszott, hogy az első 48-as párt jelöltjei voltak többségben, amennyiben 3 óráig leszávozott összesen 198 választó közül 102-en az ő szavazó lapjaikkal adták be szavazatukat. Ekkor azonban megindult a végső erőfeszítés mindkét részről, de 15—20 szavazónál mindkét párt összesen sem tudott behozni. Ennek oka abban rejlik, mert a 48-as párti vá-

lasztó polgárok nagy része látván a két 48-as párt egymás ellen való küzdelmét, eligasodni nem tudván, a szavazástól tartózkodott. Ugy annyira, hogy a 374 választó közül mindössze is csak 227 szavazott le, noha mindkét fél eléggé igyekezett azon, hogy a választókat behozza, de dacsára annak is, hogy szép idő volt és a választás helyben a község házában történt 147 egyén nem szavazott le.

Minkét 48 párt levonhatja ebből a következtetést, ha előttük a párt érdeke és nem a személyes ellenszenv és küzdelem volt a fő cél.

Tanulságul szolgálhatna mindkét pártnak a szavazatok eloszlása is, mely következőképen csoportosult:

Elnök 4 órakor a szavazást bezárván, a szavazatok össze számoltattak. Leszávozott összesen 227 választó, ebből kapott Schönfeld 127, Ivános 118, Tóth Mihály 118 Kovács Imre 110, Almásy László 109 Szilágyi Ferenc 107 Mattolay Miklós 99 és Korom Gáspár 93 szavazatot.

Győzelemről itt egyik pártárrnyalat sem beszélhet, ha tekintetbe vesszük azt is, hogy három-négy választó ép az utolsó percben akart még leszávozni és ha el nem késnek, még Almásy László is meg lett volna választva, így is Kovács Imre csak egy szavazattal kapott többet. El lehet mondani, hogy mindkét párt egyforma erővel ment a választás elé — amennyiben Szilágyi Ferencet kibuktatta Tóth Mihály, emitt meg csak egy szó volt a különbség.

Mint megválasztott bizottsági tagokul kijelentettek Schönfeld Márton, Tóth Mihály, Ivános Miklós és Kovács Imre.

Nem mulaszthatjuk el, hogy úgy a magunk, mint a választó közönség nevében is, köszönetet ne mondjuk főtisztelendő Keller Lajos választási elnöknek, tapintatos szigoruan igazságos és teljesen pártatlan vezetésért.

Nagyon régen nem volt már Mindszenten, ilyen nyugodt választás, hol a rend egy pillanatra sem zavartatott meg.

A szomszédos Csongrádon is f. hó 15-én választották meg a bizottsági tagokat még pedig, mint onnan bennünk értesítenek, a választás eredmény az lett, hogy csupa 48-as párti emberek lettek megválasztva. Osmeretes, hogy Csongrád legújabb kormányparti kerület, amennyiben jelenleg Gajári Géza képviselő, annál fel-tünőbb tehát, hogy a kormánypart egyetlen

TÁRCZA.

A „Mindszent-Szegvár és Vidéke“ eredeti tárcája.

Elcserélt vallás

Egy ideig nagy tekintélyem volt a hölgyek körében, mert mohamedánusnak tartottak a javából. Nem viseltem ugyan turbánt, háremet se tartottam, hanem mint aféle modern giaur csak a kaszirosnének udvaroltam, egy király-utcai kavéházban.

Nekem tetszett ez az állapot és miután másnak kárt nem okoztam vele, talán még ma is mohamedánusnak tartana a világ, ha a rendőr szimata fel nem fedezi izraelita voltomat.

Hogy miért lettem a próféta hive, aki Mózes vallásban születtem, az egyedül csak a szobaasszonyom lelkiismeretét terheli és ha van igazság, majd felel érte a tulvilágon.

Mert ő kényszerített a vallás csere bűnös cselekedetére azzal, hogy zsidónak nem akarta kiadni szobáját.

Nekem a szoba nagyon megtetszett, aztán ki is fáradtam már a lakás keresésben, hát nem sokat teketóriáztam és megtagadva ősi vallásomat, a bejelentő czédula vallás rovatába oda írtam, hogy mohamedánus.

Láttam, hogy szobaasszonyom eleinte kissé gyanusan tekintett reám és titokban összehasonlításokat tett köztem és a szomszéd grajler között kinek szemita voltát azon felül, hogy savanyu uborkát árult, fehér bái nyakkendővel egy üzletben, még a kelleténél jóval hosszabb orr is elárulta. En azonban még idejekorán értesültem szobaasszonyom ethnografiai összehasonlításáról, mindent kerültem, ami faji azonosságunk megállapítására vezethetett volna sőt megcselekedtem azt is, hogy borívó férjének vonakodtam

kezet nyújtani és annyiszor emlegettem beszédemben az „Allah“, hogy más kevésbé hatalmas Isten bizonyára elkopott volna tőle.

Azonban a ledöntöb argumentum mohamedánuságom mellett mégis csak az a fotografia volt, melyet egy antikváriusnál vettem kerék 8 krajczárért. Ez a mükincs ugyanis Boszniából került Budapestre, hová az okupáció alkalmával egy baka hozta. A kép elég érdekes, mert 27 török asszonyt ábrázolt fátyolban és ennél fogva egy kis jó akarattal mind a 27-et szépnék is lehetett tartani. Ezt a képet oly irányzatossággal el tudtam rejteni, hogy szobaasszonyom azonnal rábukkant és minél tovább nézte annyival nőtt kíváncsisága az asszonyok kilétét.

Egy napon már nem tudta fékezni magát és bocsánatot kérve tőlem az indiszkretió miatt kérdést intézett hozzám.

— Ugyan Ali ur, honnan vette azt a képet.

— Honnan? Hát hazulról kaptam.

— Es mit ábrázol, ha szabad kérdenem?

— Ezek a jó asszonyok mind az én mamám, feleltem, fiui kegyelettel tekintve a képre. Szobaasszonyom oly arcot vágott erre a kijelentésemre, mintha ájulás ellen akarna küzdeni, de épp ez volt a jele annak, hogy állításomban csöppet sem kételkedett.

Igy aztán nyugodtan lakhattam 5 hónapig, tisztelve a környék hölgyeitől, míg a rendőri beavatkozás durva kézzel le nem rántotta az állczát ártatlan mohamedánizmusomról.

Mikor ugyanis az a hír terjedt el a fővárosban, hogy Belsov gyilkosa itt jár a város falai között, A rendőrség első dolga volt felügyelni minden idegenre, akinek összeköttetési vannak keleten.

A házmaster házibarátja révén, aki konstábler volt, a rendőrség végre tudomást szerzett az én keleti összeköttetésemről és miután a szom-

szédok mind erősítették, hogy gyakran igen későn szoktam éjjel hazajönni, hát azonnal nagyot gongoltak a rendőrségnél és egy este idézést kapok a kerületi kapitányság elé.

A kapitány ur szigoru hivatalos ábrázata el volt borulva, meglátszott rajta, hogy nagy esemény előestéjének tekintik kihallgatásomat.

— Ön az az Ali ugye? kérdé, mialatt tekintetét végig jártatta rajtam.

— Igenis az a nevem.

— Hová való?

— Kajászó Szt.-Kereszturmajsa Sáros Mihályfalváról kérem alássan.

— Hány éves?

— Áprilisban leszek 23 éves.

— Mi a vallása?

— Csak izraelita, kérem alássan.

A kapitány e szónál, majd az ajkába harapott. Biztosra vette, hogy ez hazugság, melylyel a hatóságot akarom félre vezetni.

Hm, hát azt mondja, hogy izraelita? pedig majd mindjárt befogom én bizonyítani, hogy nem az, hanem mohamedánus.

Már kérem azt nekem jobban kell tudni, mint a tekintetes kapitány urnak.

A kapitány megvető pillantást lövelt felém annak jeléül, hogy majd mindjárt lefog álcázni.

Es azzal az irományok közül kihuzta a bejelentő czédulát és az orrom elé tartotta.

Azonnal felfogtam a helyzetet és nehogy a jámbor kapitány tovább is bizonytalanságban legyen, megmagyaráztam neki vallástagadásom okát.

Beszédem alatt a kapitány arca kiderült és a hivatalos komolyságot jóízű mosoly váltotta föl ábrázatán. Azonban bármennyire tetszett is neki a tréfa, a büntetést még se akarta elnézni és az enyhítő körülmények tekintetbe vételével 5 frtra ítélte, ami körülbelül félevesi istentelenségért ebben a vallásos korban valóban nem is sok.

egyetlen jelöltjét sem tudta megválasztatni.

Szentesen nagyon * kis érdeklődés mellett választattak mag megyebizottsági tagokká az I. tizedben: Dr. Mátéfy Ferencz, dr. Tasnády, Balázsovits Norbert, Pólya Ferencz, Molnár Imre, Bánfalvi Lajos. A II. tizedben: Kanász Nagy Lajos idős, Ruza Molnár István, Soós István, Szánthó Dániel, ifj. Várady Lajos, (Váradi kivételével az I. 28-as kör jelöltjei.) A III. tizedben: Balogh János Petrovics Soma, Szőke István, Csucs Lajos és Bálint József. A IV. tizedben: Aradi Kálmán, Birkai János, Csik Kovács József és Lantos Mihály (Valamennyien a kath. kör jelöltjei.)

Szegváron megválasztottak: Orosz János, Gila Rókus és Rác András.

Az algyői járásban megválasztottak: Ivánkovics Imre, Burg Dénes, Széll Antal és Molnár István.

Kisteleken: Tekulics Sándor, Tóth János és Vigh Ferencz. A beadott 130 szavazatból Várossy Gyula csak 14 szavazatot kapott.

Csany és Tömörkény községek együttesen választottak f. hó 15-én megyei képviselőket. Meglelték választva Csany részéről Forgó Ferencz és dr. Benedek Ferencz. Tömörkény részéről Keviczky Sándor. Ugy látszik, a csanyiakat nem nagyon érdekelte a választás, mert csak 35-en szavaztak. Különben is az összes beadott szavazatok száma Csany és Tömörkény részéről csak 126 volt.

Helyi és vegyes hírek.

— Epizódok a választások alkalmával. Ilyen alkalmakkor nem egy mulatságos kis jelenet szokott lejátszódni. Ez alkalommal csak a következő eseményről értesített bennünket lapunk egy barátja. Két csendőr sétált feltűzött szuronynyal a községházának tanácsterme előtt, hol a szavazás folyt és mindenkit az udvaron át utasítottak a jegyző hivatal elé, hol a szavazók bementek és leszavazás után a tanácsterem ajtaján jöttek ki. K o s s a László volt mindszei, jelenleg dorosmai szolgabíró is megjelent, hogy polgári kötelességét teljesítendő beadja szavazatát, ámde nem ismervén a fogatosított rendszabályt, bátran tartott a tanácsterem ajtaja felé. Természetes, hogy a csendőrök nem ösmervén a szolgabíró urat, feltartóztatták, a protekció azonban kisegítette. Bodnár bácsi, a szolgabíró hivatal öreg katonájának közbenjárásával sikerült a szolgabíró urnak kerülő ut nélkül bejutni az urna elé, pedig csak annyit mondott, hogy *»ezt elereszthetik.«* Lám Huszka, az ideiglenes segéd községi adóvégrehajtó urat a „tekintély“ segítette át a tegyveres kordonon. Mikor feltartóztatták, mellét kidülesztve büszkén vágta ki, hogy *»én itt hivatalnok vagyok«* és a hivatalos tekintély sulya alatt készséggel állottak félre a rend és csend őrei.

— Gyászünnepély. A mindszei tanítótestület Nagyasszonyunk Erzsébet koronás királynénk nevenapján a tanuló ifjúsággal gyászünnepélyt rendezett. A gyászünnepély a szt. Mise végeztével az ápodai leányiskolában folyt le számos szülő és vendég jelenlétében. Hám János ig. tanító szép szavakban emlékezett meg elhunyt királynénkről, számos példát hozva fel arra, miként szeretett bennünket magyarokat, hazánkat és édes magyar nyelvünket. Ezután Kirschner Gyula IV. oszt. tanuló szavalt Erzsébet királyné halálára írt gyönyörű költeményt dr. Kis Sándortól. „Királynénk halálára“ írt remek költeményt Móra Istvántól szavalt Tóth Elvira IV. oszt. leánytanuló. Végül az egybegyűlt tanuló-ifjúság, mintegy 400-an a magyar nemzet imáját, a Hymnust énekelte lendülettel.

— Kádár Lajos IV-ed éves tanítójelölt, községünk szülötte, ki Losonczon végzi tanulmányait, szép sikert aratott. Ugyanis az ottani tanító-képző intézet a Madách emlékére tett alapít-

vány kamatait oly növendékeknek adja, ki egy pályatételt a legjobban dolgoz ki. Ez évben Kádár Lajos is pályázott. *»Az iskolában minő neveléstani eszközöket és mily módon használja fel a tanító a hazaszeretet fejlesztése céljából?«* munkájával s a bíráló-bizottság az ő munkáját minősítette a legjobbnak s ezért az első díjat, azaz 40 koronát folyó hó 10-én szép beszéd kíséretében neki adták ki. A pályamunka 56 oldalra terjed.

— Katalin bál. A mindszei „Iparosok és Kereskedők Köre“ folyó hó 26-án Katalin bált rendez, mely az előjelekből ítélve, fényes sikerű lesz. A meghívokat az elmúlt héten szétküldték. Egyben megemlítjük, hogy az iparos-iffjak is nagyban készülnek egy műkedvelői előadásra, melyet azonban csak a farsangban fognak előadni. Mulatni vágyók örüljete!

— Szegeden a törvényhatósági bizottsági tagok választási határideje december hó 11-ére állapított meg, mely alkalommal 76 tag kerül választás alá. Mint bennünket értesítenek erős küzdelem lesz a kormány és a 48-as párt között.

— Heszteni légy a vármegyében. Szeder János szentesi földbirtokos a saját földjén heszteni legyeket fedezett fel és már nagyobb kárt is észlelt. A csongrádmegyei gazdasági egyesület legutóbb megtartott választmányi gyűlésén szóvá tette az ügyet, melynek következtében felterjesztéssel éltek a földmivelési miniszterhez, egy szakértő miniszteri biztos kiküldését kérve. A gazdákra nézve egyike a legveszedelmesebb csapásoknak a heszteni legyek megjelenése és még keservesen emlékezhetünk vissza a 4-5 év előtti pusztításaira. Azért hát nagyon ajánljuk gazda közönségünknek, hogy kísérjék figyelemmel a vetéseket és ha netalán a heszteni légy nyomára akadnának haladéktalanul tegyenek jelentést az illetékes helyen, hogy kellő időben lehessen védekezni.

— Ismét politikai párbaj. Egymást érik a lovagias ügyek, a parlamenti pártok tagjai között. Ugy látszik fegyverrel a kézben akarják egymást megfélemlíteni. Az elmúlt héten Tisza István gróf és Ivánka Oszkár között intéztetett el ily lovagias ügy, békésen, míg az Endrey Gyula vásárhelyi képviselő és báró Nopcsa Elek volt intendáns között már a fegyver döntött. E párbajra az szolgáltatott okot, hogy Dezsőfy szolgabíró ügyénél Endrey is felszólalt és idézte azt a régi száló ígét, hogy *»Kérem jöjjen a lakásomra«* míg tovább azt mondta, hogy *»míg az az intendás, ki azt mondotta megbukott, Bánffy még nem. Báró Nopcsa est magára néve sértőnek találta és Endreytől elégtételt kért. A párbaj megtörtént. Nopcsa a gyomrára kapott egy kis vágást, Endrey a kis uján sebesült meg. Csak előre uraim, hisz a nemzet minden percükért drága kincset fizet.*

— Szeged város az obstrukció ellen. Szeged szabad királyi város törvényhatósága is a f. hó 16-án megtartott közgyűlésen az ellenzők által folytatott közdelem lehetetlenné tétele mellett, vagyis 97 szóval 44 szó ellen az obstrukció ellen nyilatkozott. Hasztalan szólalt fel Polczner Jenő Szeged város országos képviselője, aki ezt az áldatlan mocsalmat a felsőbb helyről jött parancsszóra készültnek mondotta, hasztalan érvelt Kulinyi Zsigmond a „Szegedi Napló“ szerkesztője, a szólás-szabadság elnyomását célzó igyekezet ellen, hasztalan szólaltak fel többben, a parlamenti szólás szabadság érdekében, a többség elfogadta Csongrádvármegye átiratát és hasonló feliratot fog a parlament elé terjeszteni.

— Négy száz új házhely Dorosmán. Dorosma község előjárósága már régebben elhatározta, hogy 400 új házhelyet fog kiosztani, mert rengeteg sok az oly lakás melyet túlszűfolttsága miatt hatóságilag kellene kiüríteni. Amennyiben azonban a földtulajdonosok a földért nagy árt kérnek, a kisajátítási eljárást fogják kérni. Nálunk is nagyon ideje volna már, hogy a hatóság bele nézzen a lakás viszonyokba. Itt is szükség lenne olcsó házelkek kiosztására.

— Téves hír. A „Szegedi Híradó“ pénteki számában örvendő közli, hogy Csongrádvármegyében a most lefolyt választásnál a szabadelvű párt mily nagy győzelmet aratott. Nincs kifogásunk az öröm ellen, sem magát a tényt meg nem cáfolhatjuk, csak is abban téved a „Sz. H.“ tudósítója, mikor azt állítja, hogy Mindszenten és Szegváron csupa szabadelvű pártiak lettek megválasztva. Mindszenten és Szegváron is csupa ellenzékiek jutottak be.

Az ötvenedik évforduló. A nagy idők ju

bileumának egyik utolsó, legszomorubb napja a jövő évi október 6-ának, az aradi gyásznapnak félszázados évfordulója. Ez az évforduló, ez a jubileum nemcsak Aradnak, hanem az egész országnak ünnepe lesz. Bucsujárárhely lesz azon napon Arad, amelyhez az egész ország hazafiai elzarándokolnak. Ennek a napnak méltó megünneplésére már most merülnek föl Aradon eszmék, tervek. A legszebbek közé tartoznak azok, amelyeket dr. Barabás Béla országgyűlési képviselő vetett fel két különböző helyen. Arra a napra — ajánlja Barabás — Arad város hívja meg Magyarországon összes törvényhatóságait, városait, sőt a legkisebb községét is, hadd legyen ott október 6-án az egész nemzet. Az öreg honvédeket, akik ma tulnyomó részben elaggott, tehetetlen, szegény emberek, gyűjtés útján hozzá kellene juttatni az utiköltségekhez, hogy valamennyien, az ország bármelyik zugából eljöhessenek azon a napon a szabadságharc vértanuinak Golgotájához. Erdekes az is, amit dr. Barabás Béla egy hirlaptudósító előtt az aradi országos ünnepről mondott. Reméli — mondta — október 6-án félszázados jubileumán a kiengesztelődés odatenné a vértanúk szobrára azt a koszorút, melyet a nemzet oly rég óhajtván vár, Ez a koszorú — talán mondani sem kell nem más, mint a mult emlékével megbékült uralkodó koszorúja.

— A csongrádmegyei történelmi és régészeti társulat Fekete Márton elnöke alatt f. évi december hó 1-én, délután 5 órakor tartja évi rendes közgyűlését Szentesen a Kaszinó éttermében.

— Vásárhely és az ármentesítő költségek. Taoroczky Viktor báró főispán a napokban egy átiratot intézett a polgármesterhez, melyben azt sürgeti, hogy a polgármester hasson oda, miszerint a törvényhatóság a körös-tisza-maros ármentesítő társulattal újabb egyezségi tárgyalást kezdjen a körtöltés fentartási és gondozási költségeinek tárgyában, mivel az eddigi évenként fizetett 10,000 forint igen magas összeg s részben céltalan is, mivel a töltés további fenntartása, az árvízvédekezés mai állapotában, talán nem is szükséges.

— Katalin estély. A központi társadalmi kör november 27-én fényes Katalin estélyt rendez, melynek érdekében harmincz tagu rendező bizottság fáradozik. Az estély sikerét emeli az is, hogy a szünóra alatt Nyilassy Mátyás és Mezey Péter arak a szegedi színház két művész tagja föllép és tréfas monológokat adnak elő. A rendezőség az alábbi meghívót bocsátotta ki: Meghívó. A szegedi központi társadalmi kör 1898. november hó 27-én saját helyiségében, Boldogasszony-sugárut 33 sz. Nyári György vendéglőjében, saját könyvtára Jávára zártkörű Katalin táncestélyt rendez, melyre a t. urat és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség.

Belélti-díj személyenként 50 kr., családjegy 1 forint 20 kr. Kezdeté fél nyolcz órakor. Jegyek előre válthatók a kör helyiségében, Sári János hentes-üzletében Oroszlán utca, Rankl Adolf urnál, Götz József ur fodrász üzletében Széchenyi-tér és a rendező bizottsági tagoknál. Feltűzések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— A katolicizmus születési napja. Az egész keresztény világ nagy ünnepségre készül, meg akarja ünnepelni születésének 1900-adik évfordulóját. Az egész világon ugyan azon napon, ugyan azon órában — egységes program szerint — fogja az ünnepeket kezdeni, hogy egyetemes hódolattal járuljanak a mindenható Isten és Jézus Krisztus elé. Magyarországon ugyan ez alkalommal még egy külön ünnepet fog ülni minden lakója, a magyarok kereszténységének 900 ik évfordulóját. E napon nem csak vallási, de kell, hogy nemzeti ünnepe is legyen minden magyarnak, mert a kereszténység felvételének köszönhetjük, hogy nemzetünk a nyugati népek sorában helyet foglalt, megalapíthatta itt a magyar az önálló erős magyar államot. Ennek köszönhetjük azt is, hogy ezer év ádáz vihara között is állunk szilárdan és reménnyel tekinthetünk a jövő ezredév elé.

— Kadét uram büntetése. Az idén történt, hogy az aradi 33. gyalogezred egyik kadétja tréfaból rálövetett szobafegyverrel egyik katonájának sapkarózsájára, hogy leszkotassa az ijádesről. A legény ugyanis minden lövésnél időgesen összerázkódott. Hogy a mulatság teljes legyen, kadét uram is kezdett lövöldözgetni a félős legény sapkarózsájára s olyan jól közlekedett, hogy halántékon lőtte a szegény közeleget. A meglőtt katona hosszú ideig feküdt az aradi csapatkórházban, míg végre felépült. Felülvizsgálták és elbocsátották a hadsereg köte-

lékéből. De a szerencsétlen ember még ma is anyli a lövés következményeit. Irtózatossá fejlődött, aminek következtében már öngyilkossági kísérletet is követett el. Kadét uram ellen megindult a vizsgálat, de a hadbírósg igen enyhén fogta föl a dolgot. Mindössze az a büntetése, hogy egy évig nem léptetik elő hadnagygyá. Mert bűnét nem szándékos emberölésnek, hanem csak véletlenségből okozott balesetnek minősítették a hadbírók.

— 800 frt a fakanapében. Szentesen a mult hetekben egy öreg embert temettek, aki különös temészete miatt nem igen tudott kijönni hozzátartozóival. Az örökösök szabadkézből árverésre bocsátották a házi butorokat és amint egyik vevő nézegette a rozsrant fakanapét, föltűnt neki, hogy miért van odaszögezve egy zsinolydarab. Lefeszítették és — így mondják legalább — 800 forintot találtak az alatt, amire az örökösök rátették a kezüket. Mások ugyan azt mondják, hogy csak 250 forintot találtak. Hát ez is csak valami.

— Mikor aratnak a földön? Erre a kérdésre röviden azt feleljük, hogy mindig. De mégis érdekes, hogy a földteke melyik részén, mikor foly az aratás: januárban, mikor nálunk hó borítja a földet s a meleg szobában keresünk menedéket a dermesztő hideg ellen, Ausztráliában rekkenő hőségben aratnak az emberek. India és Felső-Egyiptom egy része februárban lát az aratáshoz, mely Alsó-Egyiptomban márciusban végződik. Áprilisban Cyprus szigetén és Perzsiában aratnak, továbbá Kis-Asiában, Meksikóban és Kuba-szigetén. Májusban kerül a sor Algírira, Közép-Azsiára, Kína, Japán s az amerikai egyesült államok egy részére. Julius havában aratnak a dunai államok, Magyarország, Görögország, Dél-Oroszország, Itália, Spanyolország, Portugália, Franciaország déli részén és az amerikai államok közül többben. Juliusban arat Németország, Ausztria, Franciaország északi része, Svájc, Svéd- és Norvégország. Szeptemberben Észak-Oroszország. November és decemberben Észak-Ausztráliában Peru, Dél-Afrika és Alsó Indiában végzik az aratást.

— A csorvási boszorkány. Jóformán minden faluban van boszorkány, valóságos élő, szemmel látható és seprűvel kísérhető boszorkány, csak hogy nem nevezik így, hanem azt mondja a nép, hogy javas asszony. Egy ilyen boszorkány Csorvason, békésmegyei községben vesztét okozta egy fiatal leánynak. A leányzókat Katona Marinak hívják, valami csusz daganat volt a nyakán, azt szeretete volna valamiképpen eltüntetni.

— Annál bison semmi sem könnyebb, lekem — biztatta a javasasszony, a mikor a leány ősi paraszt szokás szerint ő hozzá fordult az orvos helyett. Nyomban meg is keztek a kurát. A falu boszorkánya fölolvasztott cinobert itatott a leánynyal, a daganatot szintén cinoberrrel füstölte. A kurának két hét múlva nem várt eredménye let; a szerencsétlen leány beleőrült. Ekkor került orvosok kezébe, akik elmebaját gyógyíthatatlannak mondják.

CSARNOK.

A Henczi szobor.

Rengeteg sok kellemetlenséget okozott már ez a Henczi emlék. Lehetetlen, ha bár milyen vitéz osztrák tábornok volt is, hogy életében annyi bajt okozhatott volna a magyaroknak, mint halála után.

Ha Budavárból Pestre lövetett, bizony a pestiek sem maradtak neki adósai, de sőt később a magyarok Budavárát bevették és Henczi a várat védve fegyverrel a kezében esett el.

Hát biz ő kelmét a magyarok lötték agyon. Meghalt. Eltemették, de hisz ez időben ez-rirel hullottak a magyarok és osztrákok, sőt még a musztrák is vegyest. Miért kell épen ennek a Henczi szellemnek folyton kisértetni? Azt mi nem akarjuk tudni, nehogy engedély nélkül itt politikai cikket írjunk és az ezért kijárni szokott büntetést kelljen elszenvetnünk.

Ez a hazajáró lélek már egy kormányt is megbuktatott. Ez az a bizonyos Janszky-féle időben történt.

Szóval osztrák tábornok volt, még pedig mint mondják, magyar emberből lett azzá, sőt állítólag Kossuth Lajos kezébe a hűségesküt is letette volna és később mégis a magyar ellen harcolt, ezért hazáárulónak jelentették ki.

Mindezek dacára szobra ott áll már hosszú évtizedek óta Budavár egyik legszebb terén, hirdelve a hűség magasztos eszméjét.

En nem tudom, hogy miféle érzékeny nép ez a magyar? Ez a szobor sohase tetszett nekik, sőt akadt már egy olyan is, ki bombával akarta légbe röptetni.

Szegény Szeless, neked is jobb lett volna a bomba árán kenyéret venni, mert bizony a te példád is mutatja, hogy legszabadabb államban is rossz éhezni. A szabad sveiczi köztársaságtól bizony éhen fordulhatsz föl.

A mi kedves jó atyánk, ő felsége a magyar király, ki már nemzetét annyiszor megörvendeztette, ismét örömet akart gyermekeinek szerezni és kimondotta, hogy „a Henczi szobrot el kell távolítani és helyére állítsa fel a nemzet dicső Nagyasszonyunk. Erzsébet magyar királyné szobrát.“

Örömet és lelkesedést keltett országszerte ez a legmagasabb elhatározás, sőt még a magyar parlamenti ellenzék is engedni kezdett abból az elkeseredett harcból, melyet az utóbbi

időben különösen Bánffy miniszterelnök ellen intézett.

A kormánypárt úgy tüntette fel e nagy királyi elhatározást, mintha ebben Bánffynak nagy része lett volna. A miniszterelnök pedig nem nagyon szabadkozott eme feltevés ellen.

Mint mikor a fellegtelen égből a villám csapás, oly meglepetést okozott Krieghammer közös hadügyminiszter kommentárja, melylyel a legfelsőbb hadiparancsot ellátni jónak találta. Ugyanis, hogy e szobrot azért állítják fel a katonai iskola előtt, hogy „a serdülő katonai ifjuság szeme előtt a vitézség és hűség soha el nem muló jeleként fog állni.

Megindult a felháborodásból eredő szóáradat az országgyűlésen, az első nap csak 13 szónok beszélt ez ügyről. Endrey Gyula mint hat gyermek atyja tiltakozott ellene, míg Pichler Győző — ki hivatva van a hazára vigyázni — mint még több gyermek leendő apja, lecsitált Endrey ellen.

Ebből az ügyből ismét baj lessz, ha egyébb nem is, de legalább is két heti szünet és talán Krieghammer és Bánffy pozíciója is meg fog — erősödni.

Henczi szelleme — ne bántsd már a magyart!

Szerkesztői üzenetek.

T. GY. Szegvár. Tudósításait kérem küldeni. Esetleges költségeit megtérítjük.
K. H. Csongrád. Az előfizetési összeget a nyomdába tessék küldeni.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

Diamant Manó.

Huzás már 1899. január hó 4-én.

MINDEN SORSJEGY UTANFIZETÉS NÉLKÜL
MIND A 6 HUZASON JATSZIK.

ÚJÁGIRÓK SORSJÁTEKA

FŐNYEREMÉNY
100.000
KORONA

5 NYEREMÉNY 20.000 KORONA

AZ ÖSSZES NYEREMÉNYEKET KIVÁNTATRA 20% LEVONÁSSAL
AVÁLLALAT KÉSZPÉNZBEN VISSZAVÁSÁROLJA

EGY SORSJEGY ÁRA: 1 KORONA

Sorsjegyek helyben a nyomdában kaphatók.

TORONTALI SZÖNYEGGYÁR RÉSZV. TARS.

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: Kézzel csomózott szmirna szőnyeget, terem-, szalon-, ebéllő-, háló-, boudoir- és ari-azobák részire mindenféle nagyság és stilben, bármely rajz szerint; hollandi futószőnyeget, keleti (karamani) függönyöket, torontali szerb szőnyeget (Tyilin) terítőket, függönyöket, divánátvetőket stb részére.

Főraktár: Budapest, VI. ker., Andrásy-ut 4. szám.

Dusan fölszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben, u. m: olcsóbb fajtájú szőnyegek, függönyök, terítők, takarók, ablakvédők, szoha- és lópokróczok.

Nyomatott Weisz Ignác könyvnyomdájában Mindszenten